

Magyarországon a legnemesebb értelemben vett demokrácia

Beszélgelés Buday Györggyel, az Angliából látogatóba hazatért szegedi grafikus művésszel

Ölt testet

Két évtizeddel ezelőtt a szegedi egyetem jogi fakultásán, mikor a szegény egyetemi hallgatók segélyéről, mikor haladószellemű diákmozgalomról volt szó — ezer magyar diák Adyért, szegedi fiatalok, fatukutatók — sokat emlegettek egy nevet: Buday György-ét. Néhány héttel ezelőtt a magyarországi napisajtó hírül adta, Buday Györgyöt, az angol királyi grafikus egyesület tagját a vallás- és közoktatásügyi miniszter hazahívta! A két évtized második fele Londonban telt el. Az erdélyi havasok fiának pályafutása a szegény diákokért vívott harcra kezdődött, hogy végül Londonban a hatadoszellelemű Magyarországról folytatott küzdelemben csucsosodjon ki.

Tíz év után, ismét a régi szobában — ahol még csak álmokat szöttek haladószellemű Magyarországról — ülünk szembe Buday Györggyel, hogy most már az élő és fejlődő demokratikus Magyarországot építőnek elmondja a tíz év történelmét.

— A tíz év nagy része világháborúban telt el — kezdi nyilatkozni Buday György — és ez nekem is harcot, háborút jelentett. Kezdetben a rádiónál, később azután sokkal felelősségteljesebb szolgálatban

vettem részt a hadviselésben. Mindezt Magyarországról és a magyar nemzetért, azokért és azért, akikért és amiért már a szegedi fiatalok is küzdöttek. Mit csináltam ezenkívül, mint művész? — teszi fel önmagának a kérdést. Londonba érkezésem után néhány hónapra már tagja lettem a királyi grafikus társaságnak, melynek valamennyi kiállításán résztvettem, ezenkívül többek között kiállítottam a Royal Academiában, az United Artist-ben. De — és itt ellágyul a hangja — megjelenttem két évenként továbbra is — ha nem is régi nevén — a szegedi Kis Kalendáriumot. Négy, többszínnyomatos fametszettel díszített füzetet vesz elő. A szegedi alsóvárosi templom, a londoni naptár címlapján. Lapozunk benne, szegedi népmesék és népdalok, még a kótáját is megtaláljuk.

A háború után egészen kivételes és megtisztelő megbízatást kapott. Egy amerikai bibliofil könyvkiadó megjelenteti Shakespeare összegyűjtött munkáit 37 kötetben. Buday György az Atheni Timon-t illusztrálta. De megtaláljuk képeit a legnagyobb angol gyűjteményekben a Britisch muzeumban, a Viktória és Albert muzeumban, Mary királynő gyűjteményében, a Glasgovi muzeumban stb.

Tudományos intézetet állít fel a kormány Londonban

— Mikor a közoktatásügyi miniszter meghívása megérkezett a legnagyobb munkámat talált — folytatja nyilatkozatát Buday György —, de hazajöttem, mert a magyar demokráciának tehermentes szolgálatot. Egy hónapra jöttem haza és egész időm folytonos tárgyalásokkal telik el. Nagyon sajnálom, hogy régi barátaim és ismerőseim részére alig jut időm. De januárban a kultuszminisztérium és a Szépművészeti múzeum közös rendezésében a magyar festészetet mutatjuk be. Ezenkívül a magyar kormány a közel jövőben Londonban magyar tudományos intézetet állít fel — ez irányú tárgyalásaim is rengeteg időt vesz igénybe. Véleményem szerint ez az intézet fel nem bocsúlható szolgálatot tesz majd az országnak. Ha az angolok megismerik a magyar művészetet, magyar kultúrát és magyar tudományt, más szemmel nézik hazánkat és nemzetünket.

Tájékoztalni kell a külföldet

— Mindezeket túlmenően nem tudom szobaönteni boldogságomat, hogy tíz év után — ha rövid időre is — hazajöhöttem. Köszönöm barátainak és ismerőseimnek a meghívást.

Miután azonban Buday György nem csak művész, hanem politikai is kérdéseink második csoportja politikai természetű. Természetesen itt is a legérdekesebb válaszokat kapjuk.

Arra a kérdéskörre, hogy az angolok hogy látják a demokratikus Magyarországot, Buday György a következőket mondja: — A komoly angol lapok — élükön a Times-el — a legtergyilagosabban írnek. Nem lehet kifogásunk ellene. Azonban Angliában is vannak bulvár lapok, ezek másfélóránként jelennek meg új kiadásokban. Minden kiadásban szükség van egy-egy elsőoldalas »szenzációra«, így születnek meg azután azok a cikkek, amelyek Magyarországot nem a legjobb színben tüntetik fel, mindezt csak azért, hogy szenzációs legyen! Ha az angol közvéleményt a legalapabbban tájékoztattuk volna, úgy

ez — véleményem szerint — nem fordult volna elő. Angliában a nem beavatottak és nem tájékozottak csak azt tudják, hogy »ellenzéki vezérek« szökönek meg és az »ellenzéki pártok« oszlanak fel. Azt azonban még nem tudják, hogy a megszökött »ellenzéki vezérek« és a megszűnt »ellenzéki pártok« nem az építés, a demokrácia, a haladó gondolat szolgálatában állnak. A magyar sajtó a legutóbbi időben — a külföld szemponyjából is — végzett helyes felvilágosító munkát, amikor rámutatott arra, hogy ez az »ellenzék« a fasizmus képviselője. Ha ez az ellenzék uralomra jutna, úgy feltétlenül visszacsinálná a demokrácia minden vívmányát. Ezt kell a nyugatnak megmondani és megmagyarázni, mert a nyugati ellenzék mindezt nem tenné meg és nem tehetné meg, ha uralomra jutna.

Sohol nem látott ujjáépítés

Következő kérdésünk Buday Györgyhez, mi fogta meg legjobban az új Magyarországon? — Azt hittem magamról, hogy már jól ellenőrizt, objektív angol vagyok és be kell vallanom, hogy amióta Magyarországon vagyok, négyszer is elérkezé nyúltem. Mikor édesanyámmal találkoztam, majd mikor »kis« hugomat láttam először. Emlékezetemben a kisleány élt és élésem került egy jönevű szegedi orvos. A másik két elérkezé nyulásom nem családi, hanem nemzeti vonatkozású. Résztvettem a Margit-híd felavatásán — ilyet azelőtt itthon sem láttam, de kint sem és Balatonalmádin az új általános iskola avatásán. Az ünnepségeken mindenhol miniszterek, főispánok, mérnökök beszéltek. Az ünnepség során azonban megszólaltak a hidepítő munkások, az iskola alapjait megásó kubikosok, a hidmunkánál dolgozó inas, az általános iskolába járó gyermek napszamos apja. Itt érzékenyültem el, mindkét alkalommal. Nem a szép frázisok és nagy gondolatok ragadtak meg, hanem az,

hogy mindenki kivétel nélkül tudatában van annak, hogy a nemzetnek épít, hogy magának teremti ujjá az országot, hogy ahol a miniszter beszél és megjelenik, a nemzet is ott van és beszél, egyszóval, hogy a legnemesebb értelemben vett demokrácia ölt testet!

Befejezésül még csak annyit mond Buday György: Erdemes volt harcolni és a munkát csak fokozni fogom ezután: a magyar demokráciáért!

Borsókonzerv MEINL-nél Kárász-utca

Munkásegység Klub

A Szakszervezeti Tanács Iskoláját Végzetek Szövetsége nem elégszik meg azzal, hogy a szakszervezeti iskolákban megfelelő oktatásban és ki-művelésben résztvevő legjobb-jait a szakszervezeti mozgalomnak egyszerűen nyilván-tartsa, hanem a tanfolyamokon, iskolában kialakult közösségi kapcsolatot továbbméllyíti.

Erre országos viszonylatban minden nagyobb szakszervezeti gócban az Iskolát Végzetek Szövetsége ugynevezett »Munkásegység Klubot« szervezett.

A klub feladata elsősorban — mint neve is mutatja — a szakszervezeti életben összefogni a két munkáspárt tag-jait, az együttműködést harmonikusabbá tenni.

A másik feladata az iskolát végzett tagoknak továbbképzését biztosítani s az iskolán megszerzett tudást megtartani. Ezt vitaestéssel, előadá-sokkal, szakkönyvtárral, rendszeres tájékoztatással kívánja biztosítani.

A Munkásegység Klub azon-kívül rendszeres klubéletet, szórakozási lehetőségeket is biztosít tagjainak. Ezzel bizonyosít nyújt arról is, hogy a szakszervezeti mozgalom első vonalbeli embereinek nemcsak feladatot, terheket ad,

Elkészítik a tanyavitág házzszámítábláit

Ruhát kapnak az autóbusszüzem alkalmazottal — A Szent István-téren maradnak a fuvaroskocsisok

A város keddi tanácsülésén ismét felvetődött a repülőtéri épületek ügye. Amint ismeretes, a közgyűlés úgy határozott, hogy ezeket az épületeket megvásárolja a közlekedésügyi minisztériumtól külföldi munkák fejében. Az épületek értéke körülbelül 800 ezer forint. Közben azonban tudomására jutott új telekkönyvi adatok kiderítése kapcsán a város vezetőségének,

hogy ezek az építmények a város telekkönyvi tulajdonában lévő területen vannak. A 200 holdas repülőtéri terület ugyancsak a városé. Megbizták Somogyi tanácsnokot, hogy kezdeményezzen új tárgyalásokat és a terület tulajdonjoga alapján kedvezőbb feltételekben egyezzen meg az épületek átvételére vonatkozóan.

A tanácsülés egyébként inkább kisebbjelentőségű ügyekkel foglalkozott. Ezek közül említésreméltó, hogy kiírták a versenytárgyalást az autóbusszok soffőrcinek és kaulauzainak téli ruhakészítésére. Az autóbusszok forgalmával kapcsolatban egyébként érdekes határozatot hoztak. E szerint, ha valamelyik városi autóbusszállomáson öt utasnál többen maradnának le, mert nem fértek be a kocsiba, abban az esetben pótkomfortot állítanak be és egy autóbussz ki-megy a lemaradottakért.

A szegedi nincsetlenekről kíván gondoskodni a tanács, amikor elhatározta, hogy a melegedőt állít fel a téli idő-re. Ezek a melegedők Ósomo-gyitelepen, Újsomogyitelepen, a Tavasz-utca 2. számú házban és a Szeretetházban lesznek. Intézkednek a téli tü-zifügely ügyében is. Az új-szegedi általános iskola üve-gézését a legrövidebb időn belül megkezdik.

A külterületeken, tanyákon eddig a legnagyobb nehézséget okozta az elgazodás az idegeneknek, mert az egyébként is rendszertelenül szá-mozott tanyákról hiányoztak a számtáblák. Most a város ta-nácsa elhatározta, hogy 420 házzszámítáblát készített a ta-nyavilág számára.

Régóta huzódó ügy már a fuvarosok állomáshelyének a kérdése. A tanácsülés végül is a fuvarosok kívánságának tett eleget és meghagyta őket a Szent István-téren, de egyben kötelezi valamennyi öjtű-ket az ezzel járó szemét ál-landó eltakarítására.

A szegedi egyetemi énekkar hangversenye az Újságíró Otthonban

Vasárnap este a külföldön nagy és komoly sikert aratott Szegedi Egyetemi Énekkar az Újságíró Otthonban mutatkozott be. Műsorukat a Svájcban és Ausztriában elő-adott igényes számokból állították össze. Ahogy a fiatal énekesek felcsendülő üde és érces hangjukkal egyéol-vadva sorra szólaltatták meg a kórusirodalom remekait, egy félelv lelkes, példátmutató kollektív munkájáról tettek bizonyosságot. Tiszta intonálás, hibátlan lélekzétvétel, egyenes vonalvezetés jellemzik az énekkar kitűnő technikai ki-képzését. A lüktető ritmusokban tobzódo, megkapóan finom dinamikai árnyalású Kodály: Jézus és a kufárok, valamint a nyugateurópai zene-szerzők műveinek finom iz-léssel megformált előadása az egyetemi énekkar kiváló szakmúdsága, biztoskezüi kar-nagyának, Kertész Lajosnak az érdeme. A közönség meleg elismeréssel köszönte meg mind a karnagyának, mint az ifjú énekeseknek kivós, élvezetes előadását. (z. h.)

Beivárosi Mozi
Telefon 6-25.
Szerdán premierben és a következő napokon!
Csak erős idegzetűeknek!
A borzalmas és izgalmas nagy műsora!

GYILKOS szemek

Korzó Moziban

Amerikai-Mopex világ-film!
Több, mint film!
Több, mint irodalom!
Több, mint élmény!

A hatalmas filalkotásból valósággal árad a hit, a jószág és a humánus ereje!

Cronin:

Vennyország kulcsa

Történet egy emberről, aki az életét áldozta a széperért, a jóért és az igazságért.

Csütörtökön bemutató!

Előadások a film hosszúsága miatt 3, fél 6 és 8 órakor!

Jegyek elővételben már válthatók!

Motortekercselő villanyszerelőt keres

azonnali belépésre a Szegedi Kenderfonógyár Rt., Londoni körut 3.

Lehet-e hipnózissal öngyilkosságba kergetni embert?
Megölheti-e szerelmesét az asszony? Vad szenvedély, gyűlölet és félelem a gyilkos szemek földöntúli varázsának hatása alatt.

A főszerepekben:
Erich v. Stroheim és Jeanna Bates Egyidejűleg:
REPULÓ FEJSZE

Idegfeszítő izgalommal telített vadnyugati film. Főszereplője:
JACK PERRIN, a legjobb cowboy lovas és Csillagfény, a csodaparipa.

Fél 4, fél 6 és fél 8-kor. Pénztár délelőtt 11-12 és az előadás megkezdése előtt félórával.

Megérkezett a **DUPLEX 2** színnel író tollal!

Egyedülálló! Praktikus Ujdonság!
Megrendelt tollak átvehetők Minden helyhez! Minden színben!

KELLER
Irodagépva-lalat, KELEMEN-u. 8.